

Mikä mahdollisti holokaustin?

Natsien menestykseen vaikutti merkittävästi tavallisen saksalaisen kansan köyhyys ja kurjuus. Köyhä kansa kaipasi muutosta. Natsipropaganda tarjosi ihmisille kohteen, jota syyttää kansan kurjuudesta, henkilökohtaisista ongelmista. Göbbels, osasi puhutella kansaa kansankielisellä, yksinkertaisella ja ytimekkäällä viestinnällä. Mahdolliset vastustajat, älymystö ja kommunistit, leimattiin saksalaisen yhteiskunnan viholliseksi.

Samansisältöistä propagandaa käytetään nykymaailmassakin. Putinin Venäjä on meitä lähellä oleva esimerkki. Nyky-Venäjällä retorinen ja propagandasävytteinen uhoaminen on lisääntynyt. Tutkijoiden näkemysten mukaan Venäjän kansallinen uho on merkki sen heikkoudesta. Ongelmana on se, että Putin on Venäjällä niin vahva kuin voi olla. Venäläinen suosii vahvoja johtajia. Putinin on jatkuvasti todistettava vahvuuttaan. Propaganda ja väritetty mediasisältö ovat hyviä keinoja. Krimin valtaus ja osallistuminen Syyrian sotaan ovat todisteita kansalle Putinin vahvuudesta.

Putinin Venäjä on pyrkinyt valjastamaan vihan kohteeksi länsimaalaisuuden ja epävenäläisyyden. Putinin Venäjän kannalta suurimmat vakauteen vaikuttavat tekijät ovat liberaalit länsimaalaiset arvot. Venäläinen väestö on suhteellisen vakavaraista ja koulutautunutta, jotta Putinin propaganda purisi kaikkiin. Putinin kannatus koko kansan parissa on hieman yli 50%. Tämä kannatus ei riitä natsi-Saksan kaltaiseen prutalismiin.

Mietittäessä, missä natsi-Saksan kaltainen tilanne voisi kehittyä, on syytä tarkastella maita, joissa on itsevaltainen hallitsija, BKT suhteellisen korkea, valtion asemenot suuret ja kansalaisten koulutustaso matala, kuten esimerkiksi Turkki. Turkissa hyödynnetään natsi-Saksan kaltaista propagandaa. Erdogan on panostanut kansallistunteen kehittämiseen koulutuksen, median, ja kulttuurin saralla. Erdogan hyödyntää natsi-Saksasta poiketen myös uskontoa propaganda-aseena. Nykyinen koronavirusiiri voisi olla merkittävä tekijä, jonka avulla Erdogan pystyisi perustelemaan kansalle entistä vakuuttavammin, että länsimaalaisuus, kommunismi ja ei-turkkilaisuus ovat Turkin kansan suurimmat uhkatekijät.

Erdogan on rajannut media ja kansan sananvapautta. Valtamediat suoltavat Erdogania tukevaa viestiä. Koronaviruksen seurauksena tullaan lisäämään Turkissakin ulkonaliikkumiskieltoja ja kansalaisten valvontaa tullaan lisäämään. Koronakriisin kustannukset jäävät maksettavaksi jo muutenkin köyhälle turkkilaiselle kansalle. Erdogan nähdään tilanteessa turkkilaisten suojelijapyhimyksenä ulkomailta tulevaa uhkaa kohtaan. Tilanteen seurauksena Erdogan jatkaa kansan eristämistä länsimaalaisuudesta. En ihmettelisi, mikäli vihan kohteeksi joutuneelta ihmisryhmältä vietäisiin kansalaisoikeuksia. Mutta edes Erdoganin Turkin kohdalla en usko joukkoteloituksiin.